Eiropas Parlaments
2024-2029

Ekonomikas un monetārā komiteja

2024/2053(INI)

17.03.2025

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par 2024. gada ziņojumu par Eiropas Investīciju bankas finansiālajām darbībām
(2024/2053(INI))

Ekonomikas un monetārā komiteja

Referents: Francisco Assis

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 9

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU 10

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par 2024. gada ziņojumu par Eiropas Investīciju bankas finansiālajām darbībām (2024/2053(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu,

– ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 15., 126., 174., 175., 177., 208., 209., 271., 308. un 309. pantu, kā arī tam pievienoto Protokolu Nr. 5 par Eiropas Investīciju bankas (EIB) statūtiem,

– ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41.–43. pantu,

– ņemot vērā EIB grupas 2025. gada 30. janvārī publicēto 2024. gada darbības pārskatu "Prioritātes un labklājība",

– ņemot vērā EIB 2025. gada 5. marta investīciju ziņojumu 2024/2025 "Inovācija, integrācija un vienkāršošana Eiropā",

– ņemot vērā EIB grupas 2024. gada 21. jūnija stratēģisko ceļvedi 2024.–2027. gadam,

– ņemot vērā EIB grupas 2024. gada 9. februāra darbības plānu 2024.–2026. gadam un 2025. gada 30. janvāra EIB grupas darbības plānu 2025.–2027. gadam,

– ņemot vērā Padomes 2025. gada 11. marta Lēmumu (ES) 2025/504, ar ko groza Protokolu Nr. 5 par Eiropas Investīciju bankas[1] statūtiem,

– ņemot vērā EIB priekšsēdētājas *Nadia Calviño* 2025. gada 4. marta vēstuli ES vadītājiem,

– ņemot vērā *Mario Draghi* ziņojumu "*The future of European competitiveness*" (Eiropas konkurētspējas nākotne),

– ņemot vērā *Enrico Letta* 2024. gada 17. aprīļa ziņojumu "*Much More Than A Market*" (Daudz vairāk nekā tirgus),

– ņemot vērā *Christian Noyer* 2024. gada 25. aprīļa ziņojumu "*Developing European capital markets to finance the future*" (Eiropas kapitāla tirgu attīstīšana nākotnes finansēšanai),

– ņemot vērā *Sauli Niinistö* 2024. gada 30. oktobra ziņojumu "*Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*" (Drošāk kopā – Eiropas civilās un militārās sagatavotības un gatavības stiprināšana),

– ņemot vērā 2021. gada 13. oktobra EIB ievirzes dokumentu kohēzijas jomā 2021.–2027. gadam ("*EIB Cohesion Orientation 2021–2027*"),

[1] OV L, 2025/504, 14.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/504/oj.

– ņemot vērā EIB 2024. gada 15. jūlija ziņojumu "*EIB Group activities in EU cohesion regions*" (EIB grupas darbības ES kohēzijas reģionos),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. marta Regulu (ES) 2021/523, ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. februāra Regulu (ES) 2024/795, ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu[3],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 12. februāra Regulu (ES) 2021/241, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu[4],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 14. jūlija Regulu (ES) 2021/1229 par publiskā sektora aizdevumu mehānismu Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros[6],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 9. jūnija Regulu (ES) 2021/947, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu "Eiropa pasaulē", groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009[7],

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 26. februāra priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz Regulā (ES) 2021/523 paredzētās ES garantijas efektivitātes palielināšanu un ziņošanas prasību vienkāršošanu groza Regulas (ES) 2015/1017, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695 un (ES) 2021/1153 (COM(2025)0084),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 29. janvāra paziņojumu "ES Konkurētspējas kompass" (COM(2025)0030),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 11. februāra paziņojumu "Komisijas darba programma 2025. gadam" (COM(2025)0045),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 12. februāra paziņojumu "Ceļā uz nākamo daudzgadu finanšu shēmu" (COM(2025)0046),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 26. februāra paziņojumu "Tīras rūpniecības kurss: kopīgs konkurētspējas un dekarbonizācijas ceļvedis" (COM(2025)0085),

– ņemot vērā EIB grupas 2024. gada 25. jūlija "*2023 Climate Bank Roadmap Progress Report*" (Klimata bankas ceļveža 2023. gada progresa ziņojums),

---

[2] OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
[3] OV L, 2024/795, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj.
[4] OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.
[5] OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj.
[6] OV L 274, 30.7.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj.
[7] OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

– ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru,

– ņemot vērā EIB 2025. gada 6. marta paziņojumu presei "*European Commission and EIB group lay foundations for a new pan-European investment platform for affordable and sustainable housing*" (Eiropas Komisija un EIB grupa liek pamatus jaunai Eiropas mēroga investīciju platformai cenas ziņā pieejamiem un ilgtspējīgiem mājokļiem),

– ņemot vērā "*Main outcomes from EIB Group analysis and stakeholder consultation*" (EIB grupas analīzes un apspriešanās ar ieinteresētajām personām galvenie rezultāti), ar ko iepazīstināja EIB seminārā par mājokļiem 2024. gada 18. jūlijā,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 26. februāra paziņojumu "Lētākas enerģijas rīcības plāns. Enerģētikas savienības patiesās vērtības atraisīšana: lētas, efektīvas un tīras enerģijas
nodrošināšana ikvienam Eiropas iedzīvotājam" (COM(2025)0079),

– ņemot vērā EIB grupas drošības un aizsardzības industrijas rīcības plānu, kas tika iesniegts Ekonomikas un finanšu padomes sanāksmē Luksemburgā 2024. gada 12. aprīlī,

– ņemot vērā EIB 2022. gada 14. jūlija atjaunināto atbilstības, izslēgto darbību un izslēgto nozaru sarakstu,

– ņemot vērā Komisijas priekšsēdētājas *Ursula von der Leyen* 2025. gada 4. marta paziņojumu par aizsardzības paketi (plāns "*ReArm Europe*"),

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2021. gada 1. decembra kopīgo paziņojumu "*Global Gateway*" (Globālā vārteja) (JOIN(2021)0030),

– ņemot vērā 2024. gada 13. jūnija "*EIB Global Impact report 2023/2024*" (EIB Globālās ietekmes ziņojums 2023/2024),

– ņemot vērā trīspusējo nolīgumu starp Eiropas Komisiju, Eiropas Revīzijas palātu un Eiropas Investīciju banku, ko parakstīja 2021. gada 11. novembrī,

– ņemot vērā EIB grupas 2018. gada 13. novembra sūdzību izskatīšanas mehānisma procedūras,

– ņemot vērā 2024. gada 14. oktobra dokumentu "*Diversity, Equity and Inclusion at the EIB Group*" (Daudzveidība, taisnīgums un iekļautība EIB grupā),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta pētījumu "*Increasing European added value in an age of global challenges – Mapping the cost of non-Europe (2022-2032)*" (Eiropas pievienotās vērtības palielināšana globālo problēmu laikmetā — Eiropas integrācijas trūkuma radīto izmaksu kartēšana (2022–2032), kas publicēts 2023. gada februārī,

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Budžeta komitejas atzinumu,

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A10-0000/2025),

A. tā kā EIB grupas bilance ir gandrīz 600 miljardi EUR;

B. tā kā EIB, kas pilnībā pieder dalībvalstīm, uzdevums ir sniegt ieguldījumu ES mērķu sasniegšanā;

C. tā kā EIB norāda, ka tās kopējās investīcijas 2024. gadā sasniedza rekordaugstu līmeni — 88,8 miljardus EUR, no kuriem 50,7 miljardi EUR bija saistīti ar klimatu un vidi; tā kā paredzams, ka EIB kopējās investīcijas 2025. gadā palielināsies līdz 95 miljardiem EUR,

Vispārīgas piezīmes

1. atzinīgi vērtē EIB stratēģiskās prioritātes 2024.–2027. gadam, kas atspoguļo ES politiskās prioritātes, tostarp konkurētspēju, zaļo un digitālo pārkārtošanos, reģionālo kohēziju, sociālo infrastruktūru, piemēram, mājokļus, izglītību un veselību, kā arī drošību un aizsardzību;

2. uzsver stingro prasību EIB uzņemties vēl lielāku lomu Eiropas investīciju nepietiekamības novēršanā; aicina Komisiju un EIB pilnībā izmantot EIB potenciālu; mudina dalībvalstis šā mērķa sasniegšanai paredzēt pietiekamu finansējumu; atgādina, ka jaunā Komisija ir izvirzījusi mērķi kļūt par "investīciju Komisiju";

3. uzsver, ka EIB "AAA" kredītreitings ir svarīgs aktīvs; uzsver, ka kredītreitinga pamatā cita starpā ir tas, ka EIB ir uzreiz reaģējusi uz ES politikas mērķiem, jo īpaši kļūstot par "klimata banku"[8,9];

4. uzsver, ka ir jāvienkāršo, jāoptimizē un jākonsolidē pašreizējie un turpmākie EIB procesi un pilnvaras, lai uzlabotu sinerģiju, efektivitāti un lietderību;

Investīciju nepietiekamības novēršana un konkurētspējas veicināšana

5. uzsver EIB grupas kā Eiropas mēroga investīciju struktūras svarīgo lomu gan publiskā, gan privātā finansējuma ES prioritātēm mobilizēšanā un dalībvalstu atbalstā būtisku un stratēģisku investīciju finansēšanā;

6. atgādina, ka EIB darbības pēc būtības ir ierobežotas un tām var būt tikai atbalstoša loma ievērojamā investīciju trūkuma novēršanā; atkārtoti norāda, ka integrētāka ekonomiskā un monetārā savienība un spēcīgāka ekonomikas arhitektūra atbalstītu EIB operācijas; tādēļ prasa panākt ātru un būtisku progresu attiecībā uz kapitāla tirgu savienību un banku savienības izveides pabeigšanu, kā arī pastāvīgu ES investīciju instrumentu un rīku izveidi;

7. aicina Komisiju un EIB grupu pastiprināt centienus mobilizēt ietaupījumus produktīvām investīcijām, atbalstot inovāciju visā uzņēmumu dzīves ciklā, tostarp vairāk augošu uzņēmumu ar augstāka riska pašu kapitālu un riska aizņēmumus, un stiprinot ES vadošo lomu zaļo un digitālo obligāciju jomā;

[8] https://www.eib.org/en/investor-relations/index.
[9] https://www.eib.org/files/fi/external/2025-02-10_Ratings_EIB.pdf, p.3.

8. uzsver, ka riska mazināšana finanšu instrumentiem un budžeta garantijām ir izrādījušies spēcīgi rīki; pauž bažas par to, ka saskaņā ar *InvestEU* programmas starpposma novērtējumu budžeta nepalielināšanas gadījumā daudziem finanšu produktiem paredzētais finansējums var tikt izsmelts jau līdz 2025. gada beigām;

Digitālās pārkārtošanās veicināšana

9. aicina EIB palielināt finansējumu ES atvērtajai stratēģiskajai autonomijai digitālajā jomā un veicināt Eiropas digitālo infrastruktūru, jaunas un revolucionāras tehnoloģijas un pētniecību;

10. atbalsta to, ka EIB paplašina Eiropas tehnoloģiju čempionu iniciatīvu, lai piesaistītu privāto kapitālu inovatīvu jaunuzņēmumu izvēršanai par veiksmīgiem pasaules līderiem;

EIB kā ES klimata bankas lomas nostiprināšana

11. atzinīgi vērtē EIB kā klimata bankas lomu un tās saskaņotību ar ES ilgtspējīga finansējuma satvaru, tostarp taksonomijas kritēriju integrēšanu; atgādina, ka visām EIB finanšu plūsmām ir pilnībā jāatbilst ES mērķim līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un 2030. gadam izvirzītajiem klimata mērķiem;

12. atzinīgi vērtē EIB investīcijas klimata un vides jomā, kuru kopējā summa 2024. gadā bija 50,7 miljardi EUR, kas pārsniedz mērķi vismaz 50 % no kopējā finansējuma novirzīt klimatrīcībai un vides ilgtspējai;

13. atzinīgi vērtē EIB investīcijas atjaunīgajā enerģijā, energoefektivitātē, elektrotīklos un uzglabāšanā, tostarp atbalstu *REPowerEU*;

14. uzsver, ka ir jāpalielina investīcijas klimatadaptācijā un klimatnoturībā; mudina turpināt pētniecību un izstrādi, tostarp inovatīvu tehnoloģiju izstrādi, lai nodrošinātu gatavību klimata pārmaiņām;

Sociālās infrastruktūras, kohēzijas politikas un mājokļu problēmu risināšana

15. atzinīgi vērtē EIB galvenās stratēģiskās prioritātes stiprināt Eiropas sociālo infrastruktūru un mūsdienīgu kohēzijas politiku iekļaujošai un ilgtspējīgai izaugsmei visā Eiropā;

16. aicina EIB palielināt investīcijas izglītībā, apmācībā, prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, kā arī veselības jomā saskaņā ar *M. Draghi* ziņojumu;

17. atzinīgi vērtē EIB apņemšanos pievērsties dubultajai tirgus nepilnībai mājokļu nozarē, tostarp pienācīgu, drošu un energoefektīvu mājokļu nepietiekamībai, kā arī tirgus nespējai samazināt energoefektivitātes nepietiekamību;

18. atzinīgi vērtē EIB "Rīcības plānu cenas ziņā pieejamu un ilgtspējīgu mājokļu jomā" ar plānotajām investīcijām 10 miljardu EUR apmērā nākamajos divos gados; vērš uzmanību uz EIB grupas analīzes un ieinteresēto personu sanāksmes rezultātiem, kurā tika uzsvērts, ka ikgadējs investīciju trūkums ir 300–400 miljardi EUR, kas

nepieciešami, lai uzbūvētu 1,5 miljonus jaunu mājokļu un renovētu vēl 5 miljonus vienību gadā;

Miera, drošības un aizsardzības finansēšana

19. atzinīgi vērtē EIB proaktīvo pieeju drošības un aizsardzības jomā; uzsver, ka investīcijas šajā nozarē 2024. gadā divkāršojās, sasniedzot 1 miljardu EUR, un saskaņā ar EIB 2025. gada plānu tās atkal divkāršosies, sasniedzot rekordlielu summu 2 miljardus EUR; uzsver, ka Eiropas līmeņa finansējums, kura pamatā ir solidaritāte, ir būtisks, lai apmierinātu dalībvalstu ievērojamās finansējuma vajadzības;

20. atzinīgi vērtē EIB plānu pārskatīt savu darbības satvaru, nosakot īpašu transversālu sabiedriskās politikas mērķi veicināt mieru un drošību Eiropā, ko papildinātu vērienīgi finanšu un kapitāla piešķīrumi[10];

21. brīdina, ka, koriģējot EIB grupas atbilstības kritērijus vai finansējumu, lai pielāgotos jaunajām prioritātēm, ir jāaizsargā grupas finansiālais stāvoklis un jānodrošina efektīvs finansējums citām ES stratēģiskajām prioritātēm;

EIB kaimiņreģions un "Global Gateway"

22. atzinīgi vērtē EIB būtisko atbalstu Ukrainai, ņemot vērā Krievijas pilna mēroga un nelikumīgo agresijas karu; prasa palielināt ES budžeta garantijas, lai EIB varētu turpināt īstenot un stiprināt publiskā un privātā sektora operācijas Ukrainā;

23. atzinīgi vērtē EIB lomu stratēģijā "*Global Gateway*", jo tai ir izšķiroša nozīme Eiropas globālajā nostājā un uz noteikumiem balstītas daudzpusējas sistēmas, ilgtspējīgas attīstības, demokrātijas, cilvēktiesību un tiesiskuma veicināšanā;

Pārvaldība: pārskatatbildība un pārredzamība

24. uzsver, ka EIB pieaugošā loma būtu jāpapildina ar lielāku demokrātisko pārskatatbildību un pārredzamību; atkārtoti prasa noslēgt iestāžu nolīgumu starp Parlamentu un EIB;

25. atzinīgi vērtē 2024. gada satvaru arodbiedrību atzīšanai Eiropas Investīciju bankā;

26. atzinīgi vērtē EIB daudzveidības, taisnīguma un iekļaušanas principus, tostarp mērķi līdz 2026. gada beigām panākt, ka vismaz 40 % vadošo amatu ieņem sievietes;

27. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

[10] EIB priekšsēdētājas *Nadia Calviño* 2025. gada 4. marta vēstule ES vadītājiem.

PASKAIDROJUMS

Ziņojumā ir atzinīgi novērtētas EIB stratēģiskās prioritātes 2024.–2027. gadam, kas ir cieši saskaņotas ar ES galvenajiem politiskajiem mērķiem, apliecinot bankas gatavību pielāgoties mainīgajai politikai, vienlaikus saglabājot apņemšanos sasniegt ilgtermiņa mērķus.

Ņemot vērā daudzās iekšējās problēmas, nepieciešamību pēc turpmākām investīcijām un pieaugošo ģeopolitisko spriedzi, EIB tiek stingri prasīts uzņemties lielāku lomu Eiropas investīciju vajadzību apmierināšanā un kopējo ES prioritāšu finansēšanā. EIB grupai ir svarīga loma privāto un publisko investīciju mobilizēšanā visā Eiropā, un ir būtiski palielināt bankas potenciālu investīciju piesaistīšanā. Tomēr tā darbojas noteikta pilnvarojuma un finansiālās kapacitātes robežās, un tai var būt tikai atbalstoša loma ievērojamā investīciju trūkuma novēršanā Eiropā. Lai maksimāli palielinātu tās ietekmi, ir vajadzīgs plašāks strukturālais un finansiālais atbalsts, izmantojot integrētāku ekonomisko un monetāro savienību (EMS) un spēcīgāku ekonomikas arhitektūru. Kapitāla tirgu savienības un banku savienības izveides pabeigšana, kā arī pastāvīgu ES investīciju instrumentu un rīku izveide radītu stabilāku satvaru, kas uzlabotu Eiropas spēju efektīvi un ilgtspējīgi mobilizēt investīcijas un palīdzētu novērst investīciju nepietiekamību visā ES. Gan dalībvalstīm, gan Komisijai ir jārīkojas enerģiskāk, lai to sasniegtu.

Šā gada ziņojumā galvenā uzmanība ir pievērsta šādiem galvenajiem tematiem: investīciju nepietiekamības novēršana un konkurētspējas veicināšana, digitālās pārkārtošanās veicināšana EIB kā ES klimata bankas lomas nostiprināšana, sociālās infrastruktūras, kohēzijas politikas un mājokļu problēmu risināšana, miera, drošības un aizsardzības finansēšana un EIB loma kaimiņvalstīs un stratēģijā "*Global Gateway*". Turklāt Parlaments pauž nostāju par EIB pārvaldību un atkārtoti prasa noslēgt iestāžu nolīgumu starp Parlamentu un EIB.

PIELIKUMS. VIENĪBAS VAI PERSONAS, NO KURĀM REFERENTS IR SAŅĒMIS PIENESUMU

Saskaņā ar Reglamenta I pielikuma 8. pantu referents apliecina, ka, gatavojot ziņojuma projektu, viņš ir saņēmis pienesumu no šādām vienībām vai personām:

Vienība un/vai persona
European Commission
European Economic and Social Committee
European Investment Bank
The European Federation for Public, Cooperative and Social Housing (Housing Europe)

Par šī saraksta sagatavošanu ir atbildīgs vienīgi referents.

Ja fiziskas personas sarakstā ir identificētas ar vārdu, amatu vai ar abiem, referents apliecina, ka viņš ir iesniedzis attiecīgajām fiziskajām personām Eiropas Parlamenta paziņojumu par privātumu Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kurā ir izklāstīti nosacījumi, kas attiecas uz to personas datu apstrādi, un ar šādu apstrādi saistītās tiesības.